

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az átalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leo pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felolvasó szerkesztő és lapfőmunkács:
Nemeth Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Simor-utca 39.
Kiadóhivatal: Számmer Imre könyvnyomdája.

Vasutmegnyitás.

Tegnap volt a bicske—székesfehérvári helyiérdekű vasut műtanrendőri bejárása s egyuttal ünnepélyes megnyitása. Inmár a hetedik vasut nyílik meg, illetve hét irányban tereli a hatalmas vasuti hálózat a vidéki forgalmat városunkba, városunkból és — városunktól és még sem látunk jó formán semmi eredményt, semmi haladást az ipar-kereskedelem fellendülése és a társadalmi élet terén. Addig míg nem voltak vasutak, a vidékkel való nehéz érintkezés, a közlekedési eszközök hiánya és drágasága volt a hibás most, mikor csaknem minden szomszédos falut s a megye minden nagyobbkereskedelmi pontját vasut kapcsolja a székhelyhez, nos? most azt csak nem a sok vasut az oka a visszamaradásnak, vagy ha az az oka, akkor ez legfeljebb ugy lehetséges, ha az irányok megválasztásánál nem a köz-, hanem a magán érdekeket, nem a hasznót a mit az a városnak, vidéknek hoz, hanem a kényelmet, mit egyeseknek okoz, vették tekintetbe. Hanem talán ne itt keressük a hibát. A vasutak a nemzet testének az erei, melyek bejárják annak minden szervét, a városokat és helységeket. Ha ezt kicsiben alkalmazzuk megyénkre s ezen testnek szívéül, melynek hivatása a vért magába fogadni s onnét telfrissítve, új anyagokkal táplálva, szünet nélkül szét az erekbe bocsátani, mondom, ha ezen test szívéül Székesfehérvárt vesszük, megtalál

juk azonnal okát a bajnak. Egy régi sziv ez, mely lényes, de régebben napokon ábrándozva a régi dicsőségéből éldégélve, nem hogy tettekre, felállításra volna képes, sőt még neki van szükségére. Ide olyan erek kellek, melyek neki hoznak táplálékot, de módjárt kanalat is hozzá, hogy a szája beakadjon, mert még arra is rest, hogy kezébe a jó formán kész után nyújtsa, csak azt várja, hogy a sült galamb szája beakadjon.

Ez erek száma most egygyel ismét szaporodott, azonban ez sem olyan, melytől a sült galambot várhatja, hanem inkább eltereli forgalmát az érintett vidékekről a fővárosba. Városunknak evvel csak egy új ut nyílt meg a kivitelre; de mit vigyen ki, ha csak nem nyit néhány Engel-féle bor-pincezt. Annál nagyobb előny azonban az érintett vidékekre, melyek eddig ugyszólván a világtól elzárva feküdnek s most megnyílik előttük a világ, közvetlen összeköttetés a fővárossal. A vasut forgalma különben, tekintve különösen a mentében fekvő nagy uradalmakat, igen élénknek ígérkezik a mit kívánunk is neki, így leg-alább majd mégis csak lesz egy kis haszna belőle városunknak is.

A megnyitásról az alábbiakban számolunk be:

A megnyitásra a hivatalos szakértői közegeket és a vendégeket, egy a keleti pályaudvarról kiinduló különvonat volt szállítandó, miért is a városunkból indulók

a reggeli személy vonattal Kelenföldre mentek, hogy ott a különvonathoz csatlakozzanak. A külön vonaton voltak Halassi László min titkár, a miniszter képviselőtében dr. Csatáry Lajos máv. közegészségügyi főfelügyelő, Környei Izidor az engedélyes, Grünvald, a vállalkozó, azonkívül a máv. kiküldöttei, az új vasut mérnökei stb. A megyét br. Fiáth Pál főispán, Huszár Agost alispán, Balassa Sándor tb főjegyző, Quirini Gusztáv főmérnök, a várost Havranek József polgármester Tóth István főjegyző Polczér Péter alkaptány, Winkler főmérnök képviselték. Ott voltak továbbá Daróczy István törvényszéki elnök Mészényi Lajos, Lits Gyula orsz. gyűl. képviselők, Burchardt Bélavári Rezső főispáni titkár, Sárközy Aurél Komárom megye főispánja, Kálmán Vincze főszolgabíró, Szüts Jenő főszolgabíró, Kornis Bo'izsár és Taraffás Béla szolgáló bírák, Dieballa György, Tóth Aladár, Tót Arthur, Molnár Béla, gróf Cziráky Antal, Tallián Vilmos, Plossek Ferencz, Wértessy József, Dettrich Zsiga, Vizteleky Frigyes dr., Rauscher Jenő, Kovács István, Szalka János, Kunst Antal, Silhán János, Kirchnayer Lajos stb.

A városunkból érkezőket villás reggeli várta a különvonat étkező kocsián, mit utközben Kelenföldtől Bicskéig, fogyasztottak el. Bickén megalakult az átvevő és a felülvizsgáló bizottság s azután megindult a vonat az új pályán. A pálya eleinte a máv. vonala mellett halad, majd attól el-

Az uzsorás.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Írta: Jenő.

Schneemann bankár ur irodájában ül, a Pester Lloydnak legujabb száma van előtte, melynek üzleti közleményeit nagy figyelemmel olvasva, közben-közben nem mulasztja el, hogy az előtte párolgó theához ne nyúljon s egyegy bodor füstöt eressen finom havannájából. Jó órája már, hogy olvas, végre mégis félreteszi az újságlapot, meglegedetten dörszöli kezét össze s fütyörészve megy a levélszekrényhez. Minden nap fölkeresik ugyan számosan, de ma különösen sok levél van a szekrényben.

Kíváncsian nyúl az egyik után, mely ismert kézből származik, egy névjegyet huz ki, melynek egyik oldalán nemesi korona s a korona alatt:

Komlófalvi KOMLÓSY ZOLTÁN
hadnagy.

A másik oldalán pedig e szavak olvashatók:

Kedves Schneemann ur!

Kérem, könyörgök engedjen még egy pár hét halasztást, fizetni most egyáltalán nem bírok. Nagyon kérem, valahogy anyámnak a köztünk történeteket tudomására ne hozza.

— Nem ugy van az hadnagyom, kiált diadalittasan a bankár, balga lennék, ha a jó

alkalmat elmulasztanám. Meg van fogva a madár, szabadulni akarna, de nem tud. Kényszeríteni fogom egy kétezer forintos váltó kiállítására, adok érte neki vagy öt, hatszáz forintot s várok is. Ez ismétlődik még kétszer... aztán elő a sok váltót. A hadnagy egyetlen fia, atyja után sokat örökölt s öröksége mind, mind az enyém lesz!

— Atyám, egy fiatal embert így kizsákmányolni lelketlenség! — kiáltott egy fiatal lány berohanva, megállott a bankár előtt és folytatta, miközben keble lázasan pihegett:

— Atyám! Megver az Isten, ha megkárosítasz másokat. Hallottam mindent, kihallgattam minden szavadat, mondd, mért nem vetsz már véget az uzsoráskodásnak?! Lányod kér, hogy Komlósy hadnagnak semmi baja ne legyen, mert tudd meg: Komlósy élete az én életem is.

— Te haszontalan leány, hogy mersz az én üzleti dolgaimba avatkozni, takarodj szemem elől, hogy ne is lássalak! — kiáltott a bankár.

— Atyám azt akarod, hogy elmenjek? Jól van. Elmegyek, inkább koldulok; mintsem egy becsutestlen apának leánya legyek. Elmegyek innen, de én, lányod, kívánom, hogy az az Isten verjen meg, a kit megtagadsz, ha Komlósy hadnagyot igazságtalanul a veszélybe rántod! Téj a jó utra, még nem késő, légy becsületes, mert megver az Isten!

— El, el innen, ne is lássalak többé — ordított inkább, mint szólott az apa. Hiába csitította neje, nem hallgatott rá. Szidta még sokáig leányát, ki rég elrohant már hazulról.

Senki sem sejtette, maga a bankár sem gondolta, hogy leánya beváltja ígéretét. Még is úgy történt. A leány eltűnt. Elűzte otthonából atyja kegyetlensége, a mit számos embertársain elkövetett. Könyörülettel telt szíve nem tudta elviselni atyja üzemét. Ehhez jártul még, hogy a legőszintebb szeretettel vonzódott Komlósy hadnaghoz, ki nálok gyakran megfordult, a nélküli, hogy a hadnagy ur csak sejtette volna is a leány mély vonalmát. Sajnálta a fiatal embert, kinek bukását előre sejtette, azt hitte, hogy megmentheti őt és midőn e reményé meghusitva látta, midőn elgondolta, hogy szerelmének tárgyát saját hitetlen atyjának kapzsasága az élettől fogja megfosztani, a kétségbeesés bizonyos neme vett rajta erőt, utálattal fordult el atyjától. Elment a nagy világba, úgy, hogy nem tudott róla sem atyja, sem anyja semmit. Saját keze munkájával álnév alatt kereste kenyerét, de a sok munka betegg tette, kórházba kellett mennie, hol nemsokára meghalt. Leleke felzárlott ahhoz a hatalmas Istenhez, kit mig élt, annyira szeretett, kiért odahagyta a szülői házat, mert azt gondolta, hogy a szivtelen embert leánya elvesztése talán csak szelidebbé fogja tenni.

Es az apa mit csinált? Egyszerűen tudomásul vette leánya eltűnését, kerestette egy ideig a hatósággal, majd, mikor látta, hogy leányát nem találják sehol, megnyugodott a megmáshatatlanban. Miért is lett volna oly balga, hogy buslakodjék? Miért is rövidítette volna életét? Oh a bankár ur okos ember!

Mai lapunk 4 oldal.

térve először mély bevágásba megy, majd magas töltésen halad. Jellemzi különben a kacskaringós utirány, melylyel 54 kilom. hosszúsággal bejőn városunkba. A felcsuthi, vértesszőlári állomásokat s a közbeeső őrházakat és azok felszereléseit, úgy biztonsági, mint egészségügyi szempontból, a szakértők megvizsgálva, megindult a vonat Acsa felé, hova úgy 1/2 12 felé szerencsésen meg is érkezik, ha az állomás bejáratánál, a váltónál katasztrófa nem történik. Itt ugyanis a hosszú, nem viczinálisra való étkező kocsis hátulsó keze kisiklott és ezzel vele az utána kapcsolt szalonkocsi is. Az ebédelő vendégek s a bizottsági tagok ijedten ugráltak fel és ki a kocsiból, mert a kocsis egyideig a talpfákon tovább vonszoltatva, hatalmasan döcögött. Szerencsére azonban semmiféle szerencsétlenség nem történt, csak a szalonkocsi első kerekének a csapágyá törött el. Rugtön segélymozdonyért, munkásokért és eszközért táviratoztak be Fejérvárra. Még szerencse volt, hogy a két kisiklott kocsis hátul volt s így a két kocsis lekapcsolásával a vonat tovább folytathatta volna útját, ha itt meg más baj nem lett volna. A kisiklott kocsis t. i. az ebédelő kocsis volt, hol a vendégek tele már félig meddig megebédelt. Mikor pedig látták, hogy semmi nagyobb baj nincs, nyugodtan tértek vissza ebédjük befőzéséig.

Ezt megtevé, indítványozták, hogy az ebédelő kocsis hátrahagyásával folytassák tovább az utat. Ebben azonban a meg nem ebédelt vendégek sehogy sem egyeztek bele. Így hát a többiek is megebédelték, minek következtében a vonat vagy harmadfélórai késéssel indult csak tovább a lovasberényi állomásra. Itt a falu közönsége, a csipős, ködös, hideg időben már reggel óta várta a vonatot zászlókkal, koszorukkal, cigányzenével. Kiűnt volt az állomáson Cziráky Antal grófné és lánya Mari comtesse is. A cigány a Rákóczyt játszotta, mely után Urházy ref. lelkész

Más apa talán félne Istentől, a miért leányát elítélte, Schnemann bankár tulteszi magát az ilyen képzelődésen és mint praktikus ember úgy gondolkozik, hogy keresse és élvezze mindenki a földi életet addig és úgy a meddig és a hogyan lehet, hisz ez az élet ugyanis olyan rövid! Meg azt sem bánja, hogy neje buslakodik lánya eltűntén. Mintha mi sem történt volna, oly lelki nyugodtsággal néz az üzlet után s igyekszik a mások karával minél több vagyont szedni össze magának.

* * *

„Huzd rá cigány, szakadjon el a hurod!”

Hangzik a sötét éjszakában a vidám dal Budapest egyik látogatott kávéházából. Vajjon honnan e jó kedv?

Ma nevezetes nap van, Komlófalvi Komlós Zoltán előléptették főhadnaggyá, barátait hívta azért össze, hogy együtt vigadjanak vele. Szól a dal. (Sendül a pohár és isznak a derék levették. Mindenki örül . . . csodálatos csak az ünnepele nem, halothalványan ül társai között. Hiába kérdik okát szomorúságának, nem mond semmit. csak biztatja társait, hogy igyának. A tiszt urak megfogadják a szót, isznak, hisz úgy sem ők fizetik. Az ünnepele pedig csak ül, ül szomorúan.

A zene bus hangja megüti fülét s a szomorú akkordok alatt lelki szeme előtt elvonul a mult édes, keserű perze:

„Be szomorú ez az élet én nekem“ . . .

— **Bazzeg** nem volt szomorú kicsi gyermek korában és látja lelkében önmagát, a mint

mondott beszébet a miniszter képviselőjéhez.

Az összegyűlt nép Meszlényi Lajost, a kerület országgyűlési képviselőjét akarta hallani. Meszlényi eleget tevén a nép kívánságának, előállott a fotogratu, hogy a szép közönséget s a vasut megnyitás jelentős mozzanatát megörökítse. Lovasberény után Pátka az első állomás. Itt is nagy közönség várta megnyitó vonatot s a község nevében Biczó Pál ev. ref. lelkész mondott köszönetet az engedélyező miniszternek a vállalkozóknak s az építőknek. A beszédre a min. titkár válaszolt, mire a vonat a nép éljenzésétől kisérve tovább indult.

Itt igen szép vidék tárul az utas szeméi elé. A vonat egy ideig igen magas töltésen halad, majd hatalmas kanyarulattal bekanyarodik a csalai völgybe. Itt élünk Kégl Györgyremek kastélya és parkja. Csalát elhagyva Pákozdt a városig az utolsó állomás, a falu azonban meglehetősen messze esik az állomástól, épen azért itt nem is vártak a vonatot. Végre d. u. 5 órákor megérkezett a kiülővonal a székesfejérvári pályaudvarra. Itt a vasúti zenekar Rákóczy indulója fogadta, mely után Keé István főkapitány tartott beszédet a miniszter képviselőjéhez s a vendégekhez. Azután a bizottság visszavonult a jegyzőkönyv aláírása végett, majd behajtottak városba, hol este 7 órákor fényes bankett volt a Magyar Királyban.

POLITIKAI HIREK.

— **Vihar a képviselőházban.** Páratlanul botránys ülése volt tegnap a képviselőháznak. Ilyen felháborodást, ilyen borzasztó vihart még sohasem látott a Sándor-utcai palota tanácskozó terme. Minden rend teljesen felbomlott s órák hosszáig nem lehetett a tanácskozást folytatni, Tisza Kálmán esete óta még sohasem fordult elő, hogy a képviselőházban szóhoz nem juthatott valaki s ma ez történt

nádszálon lovagolva ujjong, hogy ha meg nő milyen derék katona lesz belőle. Látja kedves atyját, a mint ülebe tartva, így szól hozzá: „Édes kis fiam, ha megúszs becsületes légy.“ E szavakat nem tudja elfeledni, különösen tegnap csengtek fülébe és ő mégis, még is hozzá nyul a század pénzéhez. Ő nem tartotta meg atyja kéro szavát. Ő tegnapról kezdve nem becsületes!

A hegedü hurja újra zokog:

„Hogyha majd a sírban nyugszom,
Nem törődve jövő s multtal
Aluszom mély álmomat . . .“

Schnemann bankárnál nincs már többé hitele, ma már nem kapott töle pénzt, pedig ma minden áron mulatni kellett, ne hogy lenézzék társai. Az előtt oly alázatos volt az a bankár, most pedig oly kevély, még csak szóba sem akar vele állani. Azt sem tudja, mikor támadja meg. Azt sem tudja, mikor kergeti ki saját birtokából. A föld melyen, édesanyja is él, nem sokára nem lesz az övé.

A hegedü más dalba csap át:

„Beteg vagyok, gyógyítani nem lehet“

Valóban nagy beteg ő, lelki beteg. Mit csináljon, mit csináljon?! Szegény édes anyját igazán sajnálja. A bankár holnap bepanaszolja. A törvénynevében birtokától megfosztják, édes anyját kidobják a nyomorba és az ő nevét átadják a közbötránynak. Ugyan hol keressen ilyen nagy baj ellen gyógyító irt? . . .

Eppen most hangzik a dal társai ajkairól:

„Majd meggyógyít s koporsó deszkája,
Majd ha a hant dűbörögve hull rája.“

meg a honvédelmi miniszterrel, ki egy megjegyzésével vérg sértette a nemzeti pártot. De Fejérváry báró nem is szólhatott többet. Az ellenzéki padokon oly vihar tört ki, melylyel nem bírt az elnök sem, ki csak tehetetlen szemlélője maradt a szenvedélyek hatalmas lángolásának. Az ülést számtalan ízben fel kellett függeszteni s jó szerencse, hogy abban az izzó szenvedélyességben, mely ma a Házat Fejérváry báró sértésére elfogta, tettelegességre nem került a dolog. A képviselőkkel együtt tüntetett a karzat s az ifjuság. Az országház elejét és a Sándor-utczát rendörök álták el s nem akartak senkit sem bebocsátani. Az ülésnek csak az éjfélet vetett véget.

— **Kardos elnök lemondása.** Kardos Kálmán képviselőházi alelnök a tegnapi ülésben törtéteek alkalmából kijelentette, hogy a Ház alelnöki állásáról — mint hogy egészségi állapota a beállott izgalmakat el nem bírja — a legközelebbi napokban le fog mondani. Ertesülésünk szerint az alelnök egyéni nézete szerint az ülést az első vihar kitörésekor be kellett volna rekeszteni. Miután az izgalom hevében ez nem történt, a házszabályok értelmében egyebet nem tehetett, mint a mi bekövetkezett. A honvédelmi minisztert azért nem utasította rezdre, mert tudta, hogy az ellenzék ezzel úgy sem éri be, hanem a minisztertől bocsánatkérést követel.

— **Bánffy Dezső kigolyózása.** Mint a Magyarországi irja, Justh Béla, a Nemzeti Kaszinó tagja abból a tudatból indulván ki, hogy a Nemzeti Kaszinó tagjai csak intakt emberek lehetnek és hogy a kiknek a kvalifikációján sérelem esett, azok ellen mindig szigorúan alkalmazták az alapszabályokat, — azt a kérdést intézte a Nemzeti Kaszinó igazgatóságához hogy a képviselőházban törtéteek után, a melyek Bánffy Dezső báró becsületébe vágtak, de a melyekért elégtételt nem szerzett. nem úgy áll-e a dolog, hogy a Nemzeti Kaszinó alapszabályai másként intézkednek más tagokra és másként a miniszterekre nézve. Mert ha így állana a dolog úgy alighanem kényszerítve lenne, hogy indítványt terjesszen elő az alapszabályoknak módosítására nézve. Ezzel összefüggésben közlik hogy Justh Bélának ezt a kérdését érdemben még eddig nem intézték el, mert Esterházy Miklós gróf, a Kaszinó elnöke a fővárostól távol van és így ez ügyben választmányi ülést tartani nem lehetett.

. . . Az, az gyógyít meg, mert Komlófalvi Komlós Zoltán nem fogja megérni, hogy becsületen kiáltás ki! Azért tehát félre bú, félre félre bánat! Vigadjunk! Hisz úgy sem soká vigadunk már!

— Czigány ne azt a szomorut, huzz vigat! — kiáltá az ünnepele.

Huzza a cigány a legeslegvigabbat. Isznak a tiszturak, de nem is gondolják, hogy most e társok halotti torát tartják.

— Nincs menekvés a szegényen elől csak egy, a halál! Jer tehát oh kedves kis pisztoly, mely annyi szenvedőnek nyugalmat adtál már. Jer szabadíts meg az én szegény szívemet is a szomorúságtól, a szegénytől.

Igy gondolkozott Komlós főhadnagy s másnap véreben heverve halva találták szobájában.

Szegény anyjának szive majd megrepedt, midőn halothalvány fiát, életének egyedüli reményét meglátta. . . . hát még amikor azt kellett hallania: „Fiad elitta a birtokot, melyen te is élsz, menj azért innen s add azt át jogos tulajdonosának!“?

Alig egy két hétre a főhadnagy halála után, a bankár ur a Komlósi lakásába költözött, Ma már ott éli világát nejevel együtt, kit még mindig busit leánya eltűnése. Több érdemrendnek a tulajdonosa, s azt hiszi, a ki nem ismeri, hogy méltán megilleti a megtiszteltetést. Azonban a kik, ismerik, csodálkoznak, hogy mint lehet boldog egy olyan apa, ki leányát elítélte, kikergette a nyomorba; csodálkoznak, hogy mint lehet nyugodt egy olyan ember, i. sok társát

Választások után.

Lezajlottak a megyebizottsági tagok választásai, lecsendesedtek azok a hullámok, melyeket a pártoskodások szele vert fel, béke, csend uralkodik a legtöbb helyen, legfőleg az unalmas, hosszú estéken emlegetik más tárgy hiányában.

Szokatlan életség uralkodott ez évben a választásoknál, hogy az egyes pártok jelöltjeiket diadalra juttathassák. Ez különben természetesen következménye a kiélesedett politikai ellentéteknek; másrészt pedig csak örülni lehet, ha a jelen zárt viszonyok között olyan tagokat nyújtottak a választó polgárok a megye termébe bejuttatni, kiknek egyénisége és elvei bizonyítékot nyújtanak, hogy a katholicizmus ügyét nem fogják mostoha gyermeknek tekinteni. De hát végre is elmúltak az izgatott napok, most azután 3 évre fegyverszünet állott be a városokban, községekben és majd lassankint kibékülnek az ellentétes pártok és lesznek belőlük ismét békés honpolgárok.

Ámde ne gondoljuk, hogy ezen általános szabály alól nincs kivétel, különösen pedig ott, ahol különböző felekezetek élnek együtt, vagy oly helyeken, ahol egyik vagy másik képzelt nagyság czélt nem érhetett, aki azután nem tekinti az igazság és jogosság elvét, nem saját vallása iránt tartozó legszentebb kötelességeit, hanem bosszújával felzavarja a békés egyensúlyt és igyekszik kiönteni mindazok ellen, kik dicsőségének szekerét nem segítették kivontatni a méltán megérdemelt mellőztetés posványából.

Ha már nekünk katolikusoknak a jelen, szomorú viszonyok között szoros összeköttetésre volna szükségünk és tömörülünk kellene végre valahára, ha méltán megrójuk a közönbősöket, mennyivel inkább el kell itélnünk egy tisztán katolikus vagy onon élő, katolikus embereknek az eljárását, aki hitetlenül elhagyván saját zászlaját, szövetezik más felekezetekkel egy érdemes, katolikus jelölt ellenében, hogy akár önmagát választassa meg, akár pedig bosszúból rást juttasson diadalra.

Ez nem katolikus emberhez, nem katolikus vagy onból élő férfinhoz illő eljárás, nem pedig oly vidéken, a hol különféle felekezetek élnek együtt, mert a vizsálykodás magvait elhívtén megzavarja a békés együttléte és beszennyezi azt a zászlót, a mely alatt harcolnia kellene!

kifosztott, a veszélybe, sőt a halálba kergetett! Hát nem fél az Isten haragjától?! Ne csodálkozunk azon sem, ha gyakran mosolyog, mielőtt leánya átkára gondol, a mely csak nem akar beteljesedni...

És talán még mindig mosolyogna, talán még mindig fosztogatná embertársait, ha egyszer ama kellemetlen hírt nem kellene hallania, hogy pénztárnoka megszökött s hogy a minapi veszteségek a bürzén óriási vagyont aligha fél nem fogják ésmészteni. E hír hallatára a fukar bankár megtántorodik — s óriási átkozódások között a földre rogy. A segítségére hívott orvos kénytelen kijelenteni, hogy élete csak néhány perc kérdése. Mint böszült hiéna akar az ágyából felugrani, de önkénytelenül visszaesik, haját tépi, átkozódik, majd kínál rengeteg pénzt annak, aki meggyógyítja, e közben lárná üti meg fülét, hallja, a mint az általa kizsárolt nép átkot szór fejére és mindenáron palotájába akar törni. Rettenetes az a néhány perc, a mi még életéből hátra van. Eszébe jut leánya átka is, a mi dühét csak növeli. Majd áldozatait látja ágya előtt, amint vérező sebeiket mutogatják neki. Szídjá, átkozza az Istent! Szíve mindig hevesebben ver. Óriási káromkodás fakad istentelen szájából, de nem tudja már befejezni, csak egy nagyot lélekzik és nincs többé.

Halála olyan volt, mint élete. Megtagadta Istent és Isten is elfordult tőle, mint előfordul mindazoknak, akik őt megvetik. Meghalt Isten, vigasz nélkül, vagyis úgy, ahogy az Isten-tagadók szoktak meghalni, mert az Isten nevére vigasz a halál óráján a hívőnek, de elrétentő rémkép a hitetlennek.

Szomorú példáját láttam egy ily áldástalan, nem akarom mondani disztelen harcznak a legtöbb lefolyt megyebizottsági tagok választása alkalmával, volt alkalmam meggyőződést szerezni, hogy az irigység és önzés nem válogat eszközökben, pedig ha igaz: „Cum regnum et sacerdotium inter se conveniunt, bene floret et florescat ecclesia“ (Ivo Carnos Eprít. ad Pasch II.) úgy nekünk katolikusoknak nem szabad első sorban az egyház és világi hatóság, egyáltalában a világiak között fenálló békét megzavarnunk, mert az ily eljárásnak káros következményeit mi is fogjuk érezni.

Ha egy katolikus ember nyíltan fel mer lépni becsületben megöszült plebános ellen, épülésre szolgálhat-e az ily eljárás a híveknek, erősen fogja-e az összekötő kapcsolatot a katolikusok között? Nem! sőt ellenkezőleg szét-szaggatja a legutolsó köteléket is, a mely még őket együtt tartotta.

Legveszedelmesebbek vallásunkra az álfőféták, kik-e jóhiszemű, de legtöbbször tapasztalatlan népet az igazság álarcza alatt igyekeznek saját lelkipásztoraik ellen felbujtani.

Tényeket és határozott számokat nem említek ez alkalommal, talán azokra nem leszen szükség; de nem hagyhatom ismétlően megjegyzés nélkül, hogy „a ki nincs velünk, az ellenünk van“ és az ilyen ember hálátlan gyermeke egyházának.

Ha tehát eljött az idő, midőn nekünk katolikusoknak öntudatunkra kell ébrednünk, ugy sorakozunk a kibontott zászló alá és mutassuk meg minden cselekedetünkkel, hogy igazi katolikusok vagyunk és meg tudjuk tagadni önmagunkat is, midőn a közös czél eléréséről van szó!

Egy katolikus.

UJDONSÁGOK.

— **Szent Czeccília ünnepe.** A székesegyházi chorus folyó hó 20-án vasárnap délelőtt 9 órákor védszentjének szt. Czecciliának ünnepét ülte, mely alkalommal, ugy mint az előző években nagyobbzaszabásu zeneművet adtak elő Kneifel Ferencz székesegyházi karnagy vezetésével. A szt. mise alatt, melyet Kuti Márton prépost éneklő kanonok tartott fényes segédlettel, előadásra kerültek: König Thaddeus ünnepe A-dur miséje, melynek előadásában részt vett nagyszámú zenekedvelővel és a színházi zenekar fúvósaival megerősített chorusi ének és zenekar. A mise magánrészeit (Grossinger Brigitta és Hauptmann Anna urhölgyek, Vogel Alajos és Mátray Ede énekeltek. Betétekül szolgáltak gradualera: Arcadelt J. XV. századbeli zeneszerző vegyes karra irt „Áve Maria“-ja, Offertoriumra pedig Rostagni Flógel Karola urhölgy énekelte Rheinberger József „Áve maris Stella“-ját orgonakiséret mellett. A Kosch Albin-féle „Tantum ergo“ hegedű magánzólamát Hermann Ede zenetartár adta elő.

— **Püspöki körlevél.** Steiner Fülöp dr. székesfejérvári püspök november 15-ről keltezte kiadta XIII. számú körlevélét, melyben első helyen közli XIII. Leo pápának apostoli konstitúcióját a Szent Rózsafüzér-Társulat törvényeiről, jogairól és privilegiumairól, hozzáfűzve buzdítását papságához, hogy erejüköz képezt terjesszék híveik közt az égi Királyné tiszteletét. Elrendeli a főpásztor, hogy egyházmegyéje iskoláiban szent Erzsébet napján megüljék dicsőült királynénak emlékét. Jelzi, hogy az egyházmegyei szematizmust legközelebb szétküldi; majd könyvajánlások következnek. Felsorolja név és összeg szerint a egyházme-gyében előfordult személyi változásokat.

— **Baross Gábor szobrának leleplezése.** Vasárnap délelőtt 11 órákor róta le a némett őszinte halálját nagynevű minisztere, Baross Gábor iránt. A magyar nemzet halálján kívül még egyebet is beszél az a szobor, azt tudni-

illik, hogy az önzetlen munkának, az erős akaratkának még mindig van becsé, van sikere Magyarországon. A nagy téren, hol a szobor áll már a reggeli órákban a ködös hideg idő dacára nagy tömegek foglaltak helyet. A kormányoknak és a Baross-család tagjainak külön sátor volt felállítva. A szobor talapzata telve volt szebbnél-szebb díszes koszorúkkal, melyeket egyesek és testületek, hivatalok és társaságok küldöttek vidékről és a fővárosból.

— **Eljegyzés.** Winkler Vilmos városi főmérnök eljegyezte Gulyás Irénke kisasszonyt, Horváth László nyug. kuriai bíró nevelt leányát.

— **A székesfejérvári korcsolyázó-egyesület** f. hó 27-én d. e. 1/211 órákor a Vörösmartykór helyiségében tisztújító közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak. Megjegyzendő, hogy ezen másodsorra hirdettet közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

— **Esküvés.** Három esküvő volt vasárnap a székesegyházban. Reggel 1/9-kor Schlammdinger Jenő dr. ügyvéd vezette oltárhoz Hamvasy Annát. A szertartást a templom egyik kis kápolnájában K. Horváth István belvárosi plebános végezte, számtalan rokon és ismerős jelenlétében. — Féltyizenkét órákor pedig Noszka N. János, a Hagenmacher czég hivatalnok esküdött Kubik Vilmával, Kubik Lőrincz könyvkereskedő leányával. Az esketési szertartást Kolonics Lipót ciszt. rend főgimnáziumi tanár végezte. Az esküvőre összegyűjt közönség a templomot csaknem egészen megtöltötte. Az esküvő után ebéd volt a szülői háznál, melyben résztvettek a rokonok számosan s a jó ismerősök, köztük Kolonics Lipót főgymn. tanár és Koltcsay Alán orsz. gyűl. képviselő. — Ugyancsak ekkor esküdött Reszkovecz Lajos vasuti hivatalnok Müller Gizellával.

— **Öngyilkosság.** Üzv. Behacker N. né v. tesboglári napszámosnó f. hó 20-án vasárnap, mikor a háziak a templomban voltak, horotvával elvágta a nyakát. A templomból haza jövők már csak vérben fekvő halva találák. Valószínűleg nyomorúságos létét unta meg s azért vetett véget neki önkézüleg.

— **Részeges segéd.** Lukács Rózsa szappanos segéd Schützer szappanosnál, alaposan berugott s így nem akart dolgozni s a mi több még társait is arra biztatta, hogy hagyják abba munkájukat. A részeg segédet a rendőrségre kísérték, hol reggelre kijózanodott. Mikor megkapta elbocsáttatását, ruháját a rendőrségre hozták s itt azt vette észre, hogy ezüst órája és ezüst óraláncza hiányzik. Ugyancsak ő neki veszett el a nyáron egy aranyórája. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A telhetetlenek.** Kis Ignác és Halász Erzsébet szabadtanyáni öreghegyi lakosokat alaposan becsapta valami élelmes szédelőg, mit egyenesen kapzsiságuknak köszönhetnek. Egyik este beállított hozzájuk valami kocsis kinézésű, állítólag ősi-i származásu egyén kért éjszakai szállást. A hosszú est alatt rábeszélte szállásadót, hogy szerezzenek neki 100 frtot, mely helyett ő 300-at fog nekik visszazolgáltatni, most azon vesz olyan gépet, melylyel pénzt lehet csinálni. Reggel bejöttek a városba, megszerezték kölcsön a pénzt 98 frt 50 krajczárt és átadták az ismeretlennek. Ekkor ez elvált tőlük azon ürügy alatt, hogy elmegy bevásárolni az említett gépet. Várták egyideig őt, de hiába. Ekkor jutott csak eszébe, hogy szédelőgvel lehet dolguk. El is mentek a rendőrségre panaszkodni. A rendőrség elrendelte a szédelőg nyomozását, de eddig eredményhez nem jutottak. Sugár terméti, vörös bajuszú, őszbevegylt haju az illető és kinézése után azt lehet következtetni, hogy valami faczér kocsis.

— **Rendőrségi hir.** Zsigray Gyula feljelentése folytán a rendőrség *Petőcz Imre* és *Petőcz Ignác* tóvárosi teheneseket, kik ostor durrogatásai közt riasztották fel a még szunnyadozó széchenyi utcai lakóinkat, 3-3 frt pénzbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

* **A tojás konzerválásáról.** A tojásnak hosszabb időt át használható állapotban való eltartására a gyakorlatban számos módszer van alkalmazásban, melyek közül tökéletesnek azonban egyik sem mondható. Ujabbán különösen Amerikában a tojásnak vízzel való konzerválása kezd mindinkább elterjedni, s ezen módszerről a szaklapok is igen elismerőleg nyilatkoznak. Szolgáltatást véltünk tehát tenni olvasóinknak, midőn ezen eljárást ismertetjük. A vízűveg, vagy német néven inkább ismert „Vasserglas” egy alkalikus silicate, mely a kereskedelemben a czukorszörpöz hasonló folyadék alakjában fordul elő, s kiterjedt alkalmazást nyer az idő viszontagságainak kitett tárgyak bevonásánál, valamint gyúlékony anyagoknak tüzmentésé tételenél. Tojásnál alkalmazva konzerváló hatása abban nyilvánul, hogy a héj porusait elzárva s a mészsózel vegyülve egy cementszerű burkot alkot, megakadályozván a levegőnek és így romlást hozó mikroorganizmusoknak a tojás belsejébe való behatolását. Használata igen egyszerű. Egy rész vízűveg, tíz rész felforralt azután a rendszer hőmérsékletre lehűtött vízzel kevertetvén, ezen keverék egy, a konzerválendő tojásokkal megrakott kádba töltetik, úgy, hogy a legfelsőbb réteg tojás is az oldattal teljesen elöntve legyen. A használandó víznek felforrálása okvetlen szükséges, hogy az abban esetleg élő kártékony gombák megülettessenek. A kereskedelemben vízűveg többféle minőségben fordul elő, mindenesetre ajánlatos azonban ezen célra elsőrendű árut vásárolni, miután az sem drága, a rosszabb minőségű pedig a kézbeért könnyen megtámadja Tapasztalatok igazolják, hogy a vízűveggel konzervált tojás 9-10 hónapig is eltartható friss és élvezhető állapotban. Kiváló gond fordítandó azonban arra, hogy a konzerválendő tojások teljesen frissek és egészségesek legyenek. Megjegyzendő még végül, hogy az így eltartott tojás héja rugékonyságát elveszti, s a főzésnél kitágulván, könnyen megreped, ajánlatos tehát a főzést megelőzőleg, a tojást csusni egy hegyes tűvel megszurni.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségektől megment. Tartós és pénztmegtakarító.

*** Darabja 3 frt. ***

A penge ***csillagos acélból és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Eredeti Thea behozatal.

SCHÖNBERGER D. Székesfehérvár, Ligetsor 5. sz.

Főraktár. FIUME szabad kikötő.

Angol országban, hol 20 év óta minden évben a megfordulok sikerült Chinai thea termelőkkel közvetlen összeköttetésben lépem, s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy legfinomabb hamisítatlan valódi minőségű theával szolgálhatok, miről bárki miután felhasználásával meggyőződést szerezhet

Thea fajták helybeli raktaromból:

Ceylon 1 kil 4 frt.

Pecco-Orange 1 kiló 5 frt.

Orosz keverék 1 kiló 6 frt.

Angol keverék 1 kiló 7 frt.

Idői termés és csakis a legjobb minőség.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Mintákkal ingyen szolgálók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a **Magyar Általános Köszénbánya** részvény társulattól Budapestben a

tatai kőszénbányák

kizárólagos képviseletét Székesfehérvár és vidékére átvettem és szent itt állandóan raktáron tartom.

A hazai szénterükek közt a **tatai szén** első helyet foglal el és a porosz szénhez hasonlóan, legkisebb salakot sem és nagyon kevés hamut hagy hátra, miért is szobafűtésre kiválóan alkalmas.

Kérem a tisztelt fogyasztó közönséget, hogy erről magának meggyőződést szerezni és megrendelésekkel fölkeresni sziveskedjék.

RAKTÁR: a teherpályaudvar bejárójával szemben, a Keszei-féle székgyarban.

Iroda:

Tisztelettel

Sas-utca 5.

WEISZ JÓZSEF.

A n. érd. közönség szives figyelmébe!

A műselyem festés + + +

+ + + és vegytisztítás.

Minden e szakmába vágó férfi és női ruhaneműek, Perzsa vagy más szőnyegek, csipke és Tunisz-függönyök, Selyem vagy bársony bármilyen gazdagon díszített ruhaneműek, bútör szövetek ugy festésre mind tisztításra fejtellenül, **Bársony neműek** elfejtve préselésre és mintázásra, **Gyöngy és selyemhímzések, keztük, nyakkendők, selyem ingek, Egyenruhák, szörme szőnyegek felelősség** mellett a legjutányosabb árban számíttatnak.

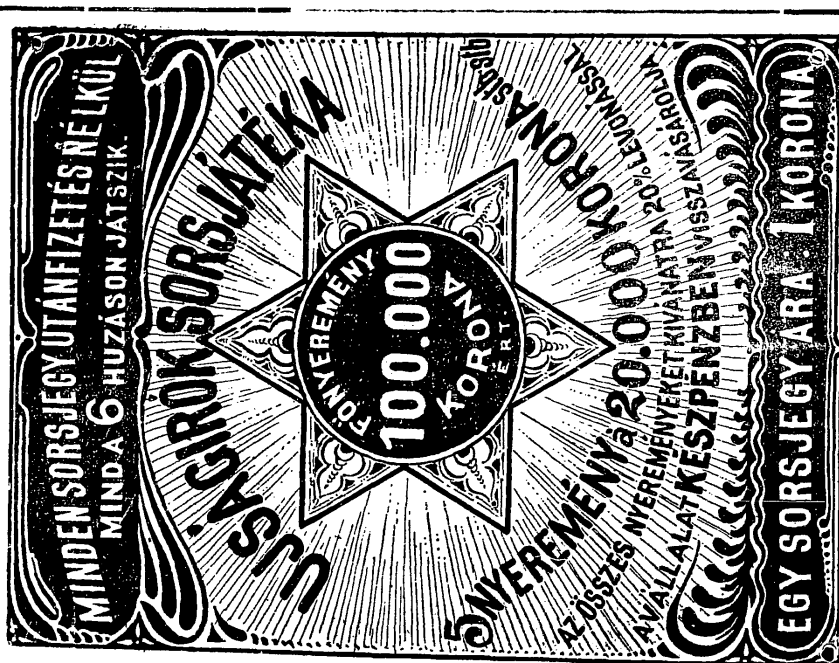
Gyászruhák festése gyorsan eszközöltetik.

Számos pártfogást kérve

teljes tisztelettel

Papp Károly

Szt.-István-utca 5. szám,
a nagytemplommal szemben.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

A BUDAPESTI UJSÁGÍRÓK EGYESÜLETE.

SORSJÁTÉK KEZELŐSÉG:

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 1. szám.

90. 10-4

Nyomatott Számmér Imrénél, Székesfehérvárott.